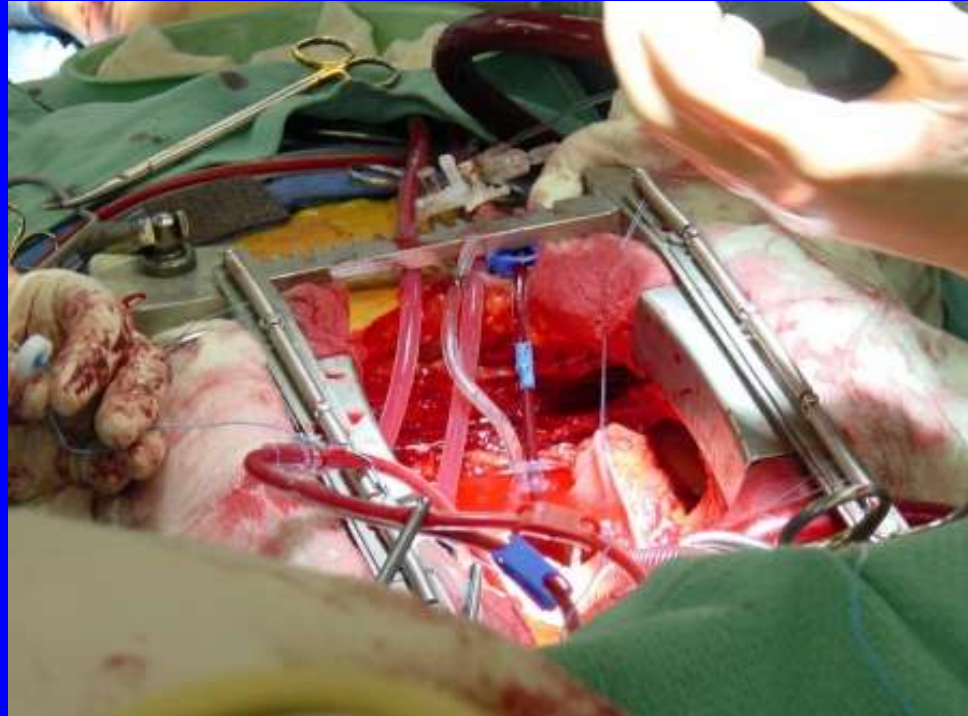

inleiding op een discussie

Joke Kieboom
fellow kinder intensive care

getallen

asfyxie

hypothermie

asfyxie en hypothermie

extracorporeel opwarmen

getallen

Post-factum &
new information on

The World Congress on

DROWNING

Amsterdam 2002

“Drowning is the process of experiencing respiratory impairment from submersion/immersion in liquid. Drowning outcomes are classified as death, morbidity and no morbidity”.

WHO

7.4 per 100.000

kinderen < 5 jaar:
hoogste drowning mortality
rate

Nederland

24 kinderen overlijden per jaar

150 opnames per jaar

AZG

periode van 10 jaar

87 opnames

16 overleden

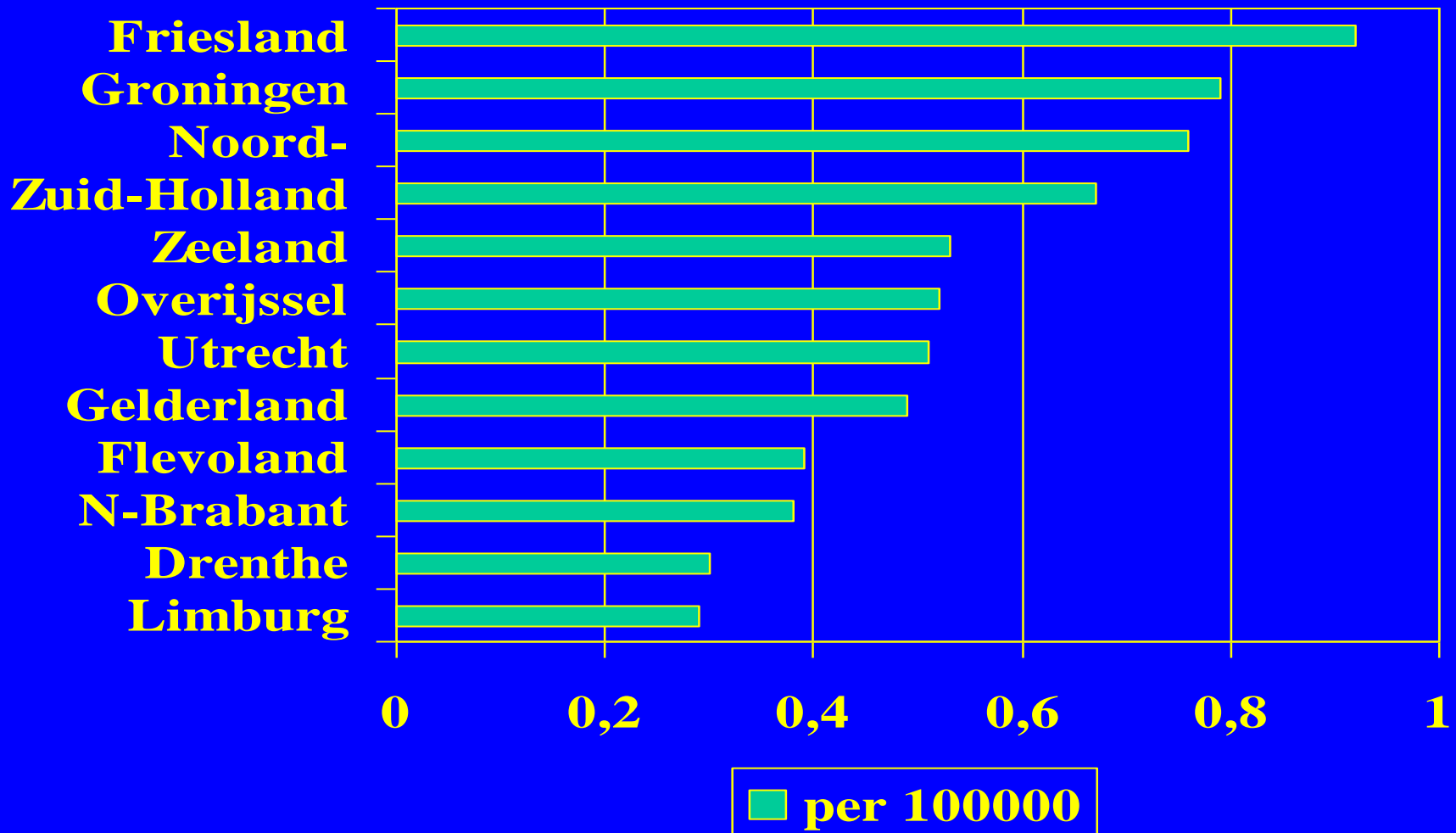
9 neurologische schade

CPR op CSO: 16

5 neurologische schade

11 overleden

accidentele verdrinking

MMT van VUMC

1995-2000

52 kinderen met submersie

36 outcome bekend

8 geen symptomen

8 overlevenden

12 respiratoire / circulatoire distress

4 overlevenden, 2 encephalopathie

16 cardiac arrest

0 overlevenden

28 kinderen met symptomen

4 overlevenden

2 encephalopathie

asfyxie

ernst van asfyxie

niet direct meetbaar

gerelateerd aan :

submersieduur

(primaire schade)

delay in CPR

(doorgaande schade)

Orlowski score

leeftijd < 3 jaar
submersie > 5 minuten
start CPR na > 10 minuten
coma op CSO
arteriele pH < 7,11

hypothermie

hypothermie

mild: 33-35 graden

ernstig: < 33 graden

zeer ernstig: < 28 graden

35-37 graden

hyperventilatie

hypertensie

bradycardie

rillen

33-35 graden

vasoconstrictie

normoventilatie

verward

rillen

30-33 graden

vasodilatatie

hypoventilatie

aritmie

coma

28-30 graden

apneu

VF / asystolie

coma

wijde pupillen

< 28 graden

klinisch hersendood
isoelectrisch EEG

asfyxie en hypothermie

hypothermie beschermt tegen
asfyxie

indien opgetreden vóór
asfyxie

case reports / publication bias

ijs-water (< 4 graden)

kinderen koelen sneller af?

hoe gebeurt afkoeling?

in gematigd klimaat:

hypothermie is teken van
langdurige submersie

prognostisch ongunstig

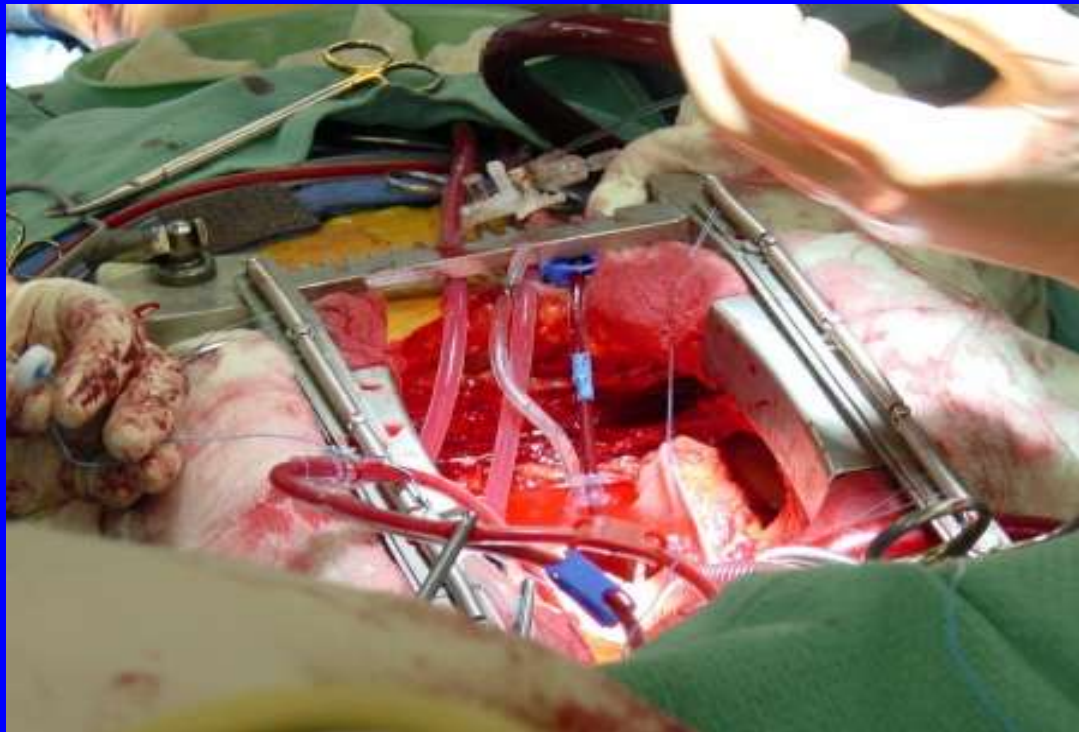
AZG

totaal 87 kinderen

oktober t/m februari: 21

mei t/m augustus: 46

extracorporeel opwarmen

extracorporeel opwarmen

betere perfusie / oxygenatie

snel opwarmen

opvangen ritmestoornissen

12 kinderen in literatuur

3 overleden
van overlevenden 1 zonder
neurologische schade

“It’s easier to restart the heart than it is to restart the head.”

niet hersendood verklaren
tenzij 32 graden

staken medisch zinloze
behandeling

Conclusie

staken behandeling of
extracorporeel opwarmen

moeilijke beslissing in
individuele patient